

Osipas Mandelštamas

EILĖRAŠČIAI

XXX

Priimki džiaugsmą iš manųjų rankų –
Truputį korio ir truputį saulės,
Kaip mums įsakė Persefonės bitės.

Neprirakintos valtys neatriši,
Švelnių šešėlio žingsnių neišgirsi,
Būtis tamsybėj siaubo neįveiksi.

Mums lieka pabučiavimai – pūkuoti,
Vieninteliai, tarytum mažos bitės,
Kurios numiršta, skrisdamos iš lizdo.

Jos perveria skaidrių naktų tankynę,
Jų tėviškė – tamsus Taigeto miškas,
Jų penas – laikas, liepžiedžiai ir mėtos.

Štai atšiauri, džiaugsminga mano duoklė,
Sausi karoliai, nebegyvos bitės –
Jų kūnuose medus pavirto saule.

Vertė Tomas Venclova

XXX

Už tai, kad nesaugojau tavo delnų dovanos,
Už tai, kad paniekinau gležnąjį lūpų sūrumą,
Akropolio šaltyje laikiu išauštant dienos.
Kaip aš nekenčiu to sakuoto senovinio rūmo.

Danajai tamsoj prie ginkluojamo žirgo budės –
Jie pjūklus galanda ir sienoje platina žaizdą.
Nebesuvaldau savo kraujo sausos maišaties,
Ir tau neturiu pavadinimo, garso ir vaizdo.

Kodėl patikėjau, kad mus tebejungia grandis?
Per greitai tavęs netekau ir nemoku surasti.
Dar neišsisklaidė naktis, negiedojo gaidys,
Dar kaistantis kirvis nebuvo nugrimzdęs į rąstą.

Migloj savo šonkaulių medį pajunta pilis,
Ant sienų išbloškusi skaidrią lyg ašaros dervą,
Bet kopėčias kraujas užplūdo, lyg upė gili,
Ir trissyk kariai susapnavo viliojantį vardą.

Kur moterų menė pas mylimo miesto vartus?
Aukštų inkilų nebeturi karalius Priamas.
Ir strėlės pabyra lyg sausas medinis lietus,
Ir kitos išdygsta – sakytum, lazdynai iš žemės.

Į langą pabeldžia pilka nei kregždė valanda,
Žvaigždynas užgęsta lyg dūris, nežeisdamas nieko,
Ir pergales laikas – šiauduos atsibudus banda –
Gruoblėtose gatvėse kelias iš vargano miego.

Vertė Tomas Venclova

XXX

Man duotas kūnas, visas dovanų,
Ką veikt su tokiu vienu ir manu?

Ir kam dėkot, kad su džiaugsmu tykiu
Galiu kvėpuoti ir gyvent sykiu?

Aš ir gėlė, ir sodininkas aš,
Pasaulyje ne vienišas nėraž.

Jau amžinybės langą nuo šiltų
Alsavimų išmarginu raštu.

Jis atsispaudžia nei pažintas, nei
Pats atpažintas dar taip neseniai.

Nors mirksnio drumzlės bėgti nenustos,
Neperbrauks mielo rašto niekados.

Vertė Jonas Juškaitis

XXX

Pro miglas skausmingo tavo veido
Aš neįžiūrėjau, ar jisai.
„Viešpatie!“ – tepasakiau per klaidą,
Tarti negalvodamas visai.

Dievo žodis iš manos krūtinės
Išlėkė lyg dideliu paukščiu.
Priešais veidą miglos kamuolinės,
Ir narvelis tuščias už pečių...

Vertė Jonas Juškaitis

XXX

Už vaikus, kur užgimt grynakraujais turės,
Už laikus, prieš kuriuos šie gal blės,
Aš tėvų puotoje netekau ir taurės,
Ir linksmumo, ir savo garbės.

Amžius puola pečius man šunim vilkiniu,
Bet aš ne širdimi vilkine:
Rankovėn sibirietiškos stepės karštų kailinių
Kimšk verčiau, kaip kepurę, mane.

Kad bailių nematyčiau dumble klampiamė
Nei sukruvintų kaulų rate,
Kad šiaurietiškos lapės naktų puikume
Sumelsvuodamos šviestų švieste.

Išsiveski naktin, kur pušis ties srauju
Jenisiejumi siekia žvaigždės,
Nes ne vilkas esu aš su savo krauju
Ir mane tik man lygus nudės.

Vertė Jonas Juškaitis

XXX

Su didelėm akim žlibų vapsvų,
Kur siurbia žemės ašį, žemės ašį,
Jaučiu, ką tik mačiau žvilgsniu savu,
Ir atmenu tuščiai ligi mažiausiam lašui.

Ir nepiešiu, ir nebetraukia prie dainos,
Stryku nevirpinu stygos gailingos.
Aš į gyvenimą vien kabinuos
Ir mėgstu pavydėt gudrioms vapsvoms galingoms.

O, kad ne nuo mirties, kai neminės gal nieks,
Kad būčiau priverstas kur nors ir ašai

Nuo vasaros šiltos ir oro geluonies
Išgirsti žemės ašį, žemės ašį.

Vertė Jonas Juškaitis